

RDI Newsletter

<http://www.rdi.ku.ac.th>

ปีที่ 14 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนเมษายน 2553

ลัยทัศน์ สวพ.มก.

เป็นเลิศในระดับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ ด้านการบริหารงานวิจัยและสารสนเทศงานวิจัย

สรรหาประโยชน์ จากเมล็ดมะขาม

สมพร มณีประสพสุข

เวลาที่กินมะขามแล้ว เรามักจะทิ้งเมล็ดมะขามกัน แต่หาวิธีไม่ว่าเมล็ดมะขามนั้นยังสามารถทำประโยชน์ได้หลายอย่าง อาทิเช่น เมล็ดที่คั่วหรือต้มแล้วสามารถใช้บริโภคได้โดย ช่วยถ่ายพยาธิลำไส้ แก้อาเจียน แก้ท้องร่วง และแก้โรคบิด น้ำต้มเมล็ดรักษาไข้เนื้อในเมล็ดมะขามก็ยังคงเป็นแหล่งที่ให้แป้งที่มีคุณภาพดี สามารถนำมาใช้ทำกาวได้ รองศาสตราจารย์สิริสิน ชุมรัมย์

ดร.จันทร์ทิพย์ ซื่อสัตย์ และ ดร.พรทิพย์ แซ่เบ๊ จากภาควิชาวิทยาการสิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อนำเมล็ดมะขามมาก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โดยทำการแปรรูปเมล็ดมะขามมาเป็นแป้งเพื่อใช้เป็นสารขึ้นสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมพิมพ์ผ้า รวมทั้งสกัดเอาสีเพื่อนำมาย้อมผ้า ผลการวิจัย เบื้องต้นพบว่าสารขึ้นที่ได้จากเมล็ดมะขามสามารถใช้เป็นสารกันสี ในการพิมพ์ผ้าได้เป็นอย่างดี คาดว่าสามารถทำในเชิงอุตสาหกรรมได้ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผ้าที่ย้อมและพิมพ์จากการแปรรูปเมล็ดมะขามดังกล่าวสามารถนำไปทำผลิตภัณฑ์ได้อย่างหลากหลาย เช่น เคหะสิ่งทอ ผ้าที่ใช้สำหรับเด็ก รวมถึงการใช้เป็นผลิตภัณฑ์สำหรับการตกแต่งเสื้อผ้า เป็นต้น ส่วนสีที่สกัดได้จากเมล็ดมะขามสามารถใช้ย้อมผ้าฝ้าย และผ้าไหมได้ดีสีที่ได้เป็นสีน้ำตาลแดง และเฉดสีอื่นๆ ที่มีความสวยงามมาก ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ติดสีขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการย้อม อายุของเมล็ดมะขาม และสารช่วยผนึกสี (มอดินซ์) เป็นต้น

หน้า 2

สารบัญ CONTENTS

- 1 สรรหาประโยชน์จากเมล็ดมะขาม
- 2 บุคลากร สวพ. มก. ได้รับรางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี 2552
- 2 สวพ. มก. จัดโครงการ “วันแห่งการสร้างสัมพันธ์และกิจกรรมเทศกาลสวนสงกรานต์”
- 3 พายัพยเพื่องานวิจัยศึกษาจาจาบบการพิมพ์
- 3 สำนักงานเลขานุการ สวพ. มก. จัดโครงการให้ความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุ
- 3 สวพ. มก. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียนผลงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ
- 3 นักหอดูดาวและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 4 สวพ. มก. ปรับปรุงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในใหม่
- 4 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาระบบงานวิจัยและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครมาลาเรียประจำหมู่บ้าน

“สรรหาประโยชน์จากเมล็ดมะขาม” วารสารข่าวฉบับวิจัยและพัฒนาแห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 14, 4 (เม.ย. 2553) 1 สมพร มณีประสพสุข